

Fakamo'oni 'a Tonga ki hono Fakalelei 'i 'o e Aleapau ki he Kulupu 'o e Ngaahi Fonua 'Afilika mo e Kalepiané (African Caribbean Pacific (ACP) Group of States)

Na'e fakamafai'i 'a e Talafekau lahi 'a Tonga ki Pilitāniá, 'Eiki Titilupe Fanetupouvava'u Tu'ivakanō ke fakamo'oni ma'a Tonga 'i he fakalelei'i 'o e aleapau ko e Georgetown (na'e fakamo'oni 'i he kolomu'a 'o Guyana).

Na'e fakahoko 'a e ouau ki he fakamo'oni 'i he 'aho 7 'o 'Epeleli, 2021 'i he 'ulu'i 'ōfisi 'o e Kautaha 'o e ngaahi fonua 'Afilika, Kalepiané mo e Pasifika (African Caribbean Pacific (ACP) Group of States) 'i Brussels, Pelisiume.

Ko e taha 'o e ngaahi liliu mahu'inga ki he aleapaú ni na'e kau ki ai 'a e liliu 'o e hingoa meí he ngaahi fonua 'Afilika, Kalepiané mo e Pasifika ki he Kautaha 'o e ngaahi fonua 'Afilika, Kalepiané mo e Pasifika.

Ko e talu 'a e mēmipa 'a Tonga 'i he kautaha ni mei he ta'u 1975, pea mo fakamo'oni ki he fuofua aleapau na'e kamata'aki 'a e kulupú, 'a ia 'oku 'iloa ko e Georgetown. Ko e fakalelei'i eni 'o e aleapau Georgetown hili ia ha ta'u 'e fāngofulu mei hono kamata'i, 'a ia na'e tali 'e he fakataha'anga 'o e ACP. Na'e makatu'unga eni ke fakafaingofua 'a hono fakafo'ou, 'o fakatatau ki he kuonga ni pea mo e tu'unga fakapolitikalé, pea mo liliu 'a e kautaha ke hoko ko ha ngāue'anga fakamamani lahi mo tau'atāina, maau hono ngaahi fa'unga mo e founa taki, ke malava 'o fakahoko ha ngāue ki ha ngaahi tāla'a pea mo fakapapau'i 'oku 'i ai 'a e pa'anga ke fakahoko 'aki 'a e ngāue ni.

Kuo ta'imalie 'a Tonga 'i he ngaahi lelei 'i he vā fengāue'aki 'a e Kautaha 'o e ngaahi fonua 'Afilika, Kalepiané mo e Pasifika pea mo e Ngaahi fonua fakatahataha 'o 'Iulope, 'o fakafou mai 'i he malumalu 'o e tokoni fakapa'anga ki he fakalakalaka mei 'Iulopé.

'I he fakamo'oni tukupa 'a Tonga ki he aleapaú ni 'oku ne fakapapau'i ai 'ene pou pou kakato ke kau fakataha mo e ngaahi mēmipa kotoa 'o e OACPS 'o tautautefito ki he taimi faingata'a ko eni 'o e COVID-19. 'Oku pou pou foki 'a Tonga ki he fiema'u ke to e fakamalohia 'a e vā fengāue'aki mo e ngaahi fonua 'oku nau mēmipa 'i he aleapaú ni, kae malava ke ngāue 'aonga 'aki 'a e fefakatau'aki fakamamani lahí.

'Eiki Fanetupouvava'u Tu'ivakano, Legal Counsel OACPS, Dr.E.Opoku Awuku pea mo e Sekelitali Major S.K.Kaho.